

Samverkan blev kamp i ungdomsprojekt

Socialtjänsten och Statens institutionsstyrelse, SIS, fick en kvarts miljard för att försöka förhindra att ungdomar i riskzonen fortsatte med missbruk och kriminalitet. Efter projektet hade antalet placeringar på institution i stället ökat med 40 procent.

Orsaken var strider och konflikter mellan medverkande myndigheter. Det visar i Goran Basics avhandling, som bygger på närmare 150 intervjuer och 120 observationstillfällen.

– Kan man inte samarbeta så är det självklart att det blir noll effekt för klienten, säger han.

230 miljoner satsade regeringen 2006 för att förbättra vårdkedjan för ungdomar på glid. Fyra år senare stod det klart att satsningen inte gett något resultat – ungdomarna i projektet återföll lika mycket i brottslighet och hamnade lika ofta på institution som andra ungdomar i liknande situation.

Goran Basic har studerat varför projektet *Motverka våld och gäng* misslyckades. I ett samarbete mellan SIS och socialtjänsten skulle insatserna för yngre ungdomar i kriminalitet och missbruk förbättras. Bl a skulle en samordnare tillsättas i varje specifikt fall för att föra ungdomens talan och koordinera myndigheternas insatser. Men de positiva resultaten uteblev. Tvärtom ökade antalet placeringar på institution med 40 procent.

Konflikterna handlade om allt från administrativa detaljer och vem som skulle vara mötesordförande till arbetsmetoder och planering för ungdomen. Samordnarrollen var också källa till många konflikter eftersom personalen från socialtjänsten kände sig kontrollerad. Inte heller förde samordnarna ungdomarnas talan så som det var tänkt från början. Istället intog de en passiv, administrativ roll och det gick ofta flera månader mellan mötena med klienten.

– Det finns en stor handlingsfrihet inom professionella yrken, men man analyserar sällan hur de utövas, säger Goran Basic och pekar på några skäl till samordnarnas passiva hållning: Dels är ungdomarna ofta "taggiga" och inte särskilt lätta att samarbeta med. Dels uppfattades de samordnare som levde upp till kraven och aktivt förde ungdomarnas talan som besvärliga av övriga samverkansparter.

Goran Basic tycker att det är anmärkningsvärt att ett projekt som ska hjälpa utsatta ungdomar att komma på fötter misslyckas på grund av myndigheters oförmåga att samverka. Men han upprörs också av vad han uppfattar som falsk marknadsföring: – Man har marknadsfört projektet som framgångsrikt trots att en utvärdering gjord av forskare vid Stockholms universitet visat det rakt motsatta, säger Goran Basic. En anledning till detta är förstås att man är beroende av Socialtjänstens pengar för att kunna göra placeringar av ungdomar, därför är det förstås besvärligt att medge att satsningen inte gett positiva resultat.

Goran Basic disputerar den 30 november på Lunds universitet med avhandlingen [Samverkan blir kamp](#). En sociologisk analys av ett projekt i ungdomsvården.